

SEDEMDESIATINY UNIV. PROF. PhDr. A. JUROVSKÉHO, DRSc.

Psychológia, ktorá je mladou vednou disciplínou, už v tridsiatych rokoch nášho storočia disponovala pomerne bohatými vedeckými a metodologickými poznatkami na celom kultúrnom svete. Jednako však záujemca, ktorý v tomto čase chcel na Slovensku študovať vedeckú

psychológiu, narážal na veľké ťažkosti. Veď do tých čias sa psychológia ako veda na Slovensku systematicky nepostavovala. Nebolo vedeckých a odborných pracovníkov, ani vedeckej a literárnej tradície z tohto odboru. Neexistovala ustálená slovenská psychologická terminológia.

Zmeniť tento stav k lepšiemu sa koncom tridsiatych rokov podobral prívitívý, pracovitý, húževnatý a erudovaný mladý psychológ, športovec a dobrý organizátor spoločenských i pracovných akcií, odchovanec Psychotechnického ústavu v Bratislave (ústav r. 1928 založil a viedol pražský psychológ J. Stavěl) Anton Jurovský. Od jeho vstupu do vedeckej psychológie uplynulo už vyše štyroch desaťročí a vtedajší mladý vedec v uplynulých dňoch (26. marca 1978) oslávil svoje sedemdesiatiny.

Výsledok jeho životného úsilia všetci poznáme. A tak sa iste zhodneme v hodnotení, že A. Jurovský je nestorom slovenských psychológov. Zakladanie a rozvíjanie základov slovenskej vedeckej psychológie je spojené s jeho menom. Za vyše dvadsať rokov svojho učiteľovania na Katedre psychológie Filozofickej fakulty UK v Bratislave odchoval takmer všetkých súčasných slovenských psychológov staršej i strednej generácie.

Roku 1941 napísal učebnicu všeobecnej psychológie (v priebehu niekoľkých rokov vyšla v štyroch vydaniach) a v nej kodifikoval aj slovenskú vedeckú psycho-

logickú terminológiu. Roku 1946 založil a redigoval prvý slovenský odborný psychologický časopis, Psychologický zborník. Doteraz napísal 15 monografií, množstvo odborných článkov a štúdií i vedecko-popularizačných psychologických článkov.

Vo svojej bádateľskej a vedeckej činnosti sa upriamil najmä na psychológiu dieťaťa a mládeže, psychológiu osobnosti, sociálnu psychológiu s osobitným zacielením na problémy socializácie mládeže, psychológiu komunikačných prostriedkov a na sociálnu psychológiu práce. Z jeho rozsiahlej publikačnej činnosti, prednášok a verejných vystúpení ho poznajú nielen domáci a mnohí zahraniční psychológovia a pedagógovia, ale aj širšia verejnosť.

Jeho demokratickosť, sociálna citlivosť, pracovitosť, široký rozhľad, rozsiahle vedomosti a znalosti a presvedčivosť v argumentovaní mu získali veľkú vážnosť. Zvolili ho za prvého predsedu Slovenskej psychologickéj spoločnosti pri SAV, bol predsedom aj celoštátnej Čs. psychologickéj spoločnosti. Udelili mu štátne vyznamenanie za vynikajúcu prácu a zlatú medailu Univerzity Komenského v Bratislave. Získal si vážnosť a úctu nielen ako bádateľ, vedec, učiteľ, popularizátor a organizátor, ale aj ako človek.

Profesor Jurovský nemal práve ľahký život. Avšak aj v neľahkých chvíľach a obdobiach svojho života sa svojmu okoliu javil vždy ako vyrovnaný človek, ktorý svoje životné ťažkosti vyvažoval húževnatou a sústredenou prácou. Tak sme ho poznali aj v čase, keď pracoval na Psychologickej výchovnej klinike v Bratislave (1959 — 1963) a na Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave (1964 — 1974), kde zorganizoval a viedol Oddelenie sociálneho vývinu detí a mládeže.

V súčasnosti už ako dôchodca pracuje na Čs. výskumnom ústave práce a sociálnych vecí v Bratislave.

Dielo, ktoré pre slovenskú psychológiu vykonal, je veľké a záslužné. Vážime si toto dielo a sme radi, že jeho tvorca je medzi nami svieži, zdravý a aktívny.

J. Marko